

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj: Egész évre 12 ft, félelve 6 frt, évnegyedre 3 ft o. é.

Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresztény Pál urak kereskedésében, hol egyes szá- mok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordai utca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorát 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj. Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadóhivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papírkereskedésében. Pesten: Zeiser M. (királyutca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 14. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse of. Zeitungs-Agen (Stadt-Seilerstätte 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttgart. Nyitási díjak: sora után 20 kr. előleg be- küldése mellett a szerkesztőséghez, czimzendők. Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Alsó-Fehérmegye, 1872. jun. 14.

A folytonos izgalomnak, mely — ámbár osze- denen működik — nálunk is teljesen elfoglalta tartja a kedélyeket, ideje nemcsak lejár. — Be lévén végezve mindenütt a követválasztók összeírása, a m. központi választmány f. hó 10-én tartott gyűlésében kitérte a kö- vetválasztás napját, megválasztotta a követválasztási el- nököket és jegyzőket, s így az alkotmányos jogok egyik legfontosabbikának gyakorlatát ismét igénybe vehetjük. —

A választás mind a két választókerületben f. hó 26-án kezdődik és 28-án végződik. — Először a n- enyedi kerületben Boér Ferencz, az alvincziben b. Horváth Ödön választott meg. — Van pedig az enyedi kerületben 2356, az alvincziben 1731 és így a megyé- ben összesen 4087 választó. — Ezek közül joga- sulva van: az 1791. XII. t.-cz. alapján — census alapján — mint községi képviselő:

az enyedi kerületben	1030	—	1131	—	195
az alvinczi	722	—	873	—	136

A mi a követjelöltek személyét illeti, azok e lapok olvasói előtt már tudva lesznek. — Az enyedi kerületben b. Kemény István ellenében senki sincs fellépetve. — Igaz, hogy egy nap egyik, más nap másik ellenjelölt neve van forgalomba hozva, de azok, a mily hamar fel- tűnnek, ép oly hamar feledésbe is mennek. — Meglehet különben, hogy az új taktika szerint csak az utolsó napon léptetnek fel valakit nyilvánosan, ha a hívek elég nagy számmal lesznek. —

Az alvinczi kerületben Barcsay Ákos és b. Splény Henrik állanak szemben, kik ugyanazon párt hívei. — Nyerni az fog, ki a balásfalvi urakat jobban megnyerni tudja. — Sajnáljuk, hogy compromissumra nem lépnek, így csak a sok apró korteskedés, lapokban való alaptal- lan tudósítások, megtámadásokkal telik az idő és nő az egyenetlenség. —

Tegnap — 13-án — megyei bizottsági gyűlés volt. — Ezen a tárgyat az országgyűlés összehívó magas kir. leirat képezte, melyet felállva meghallgatunk, megélejeztünk, s azután szépen elosztottunk. L. —

Szabadszólás, szélbaliaskodás!

(Ss.) A „Kol. Közlöny“ jun. 8-ki 129. szá- mában „1849-ki honvédek rokkantjai és özve- gyei érdekében“ írt cikkemért, a „Kelet“ (vyy) jegyű cikkírója („Kelet“ 135. sz.) a „Kolozsvári Közlöny“-t megtámadta; ezzel vét a journalistica szabályai ellen, mert csupán velem kellett volna foglalkoznia; ez okon már most én is nem (vyy) urhoz, hanem a „Kelet“-hez fogok szólni.

A „Kelet“ izgatással, szélbaliaskodással vá- dolja a „Kol. Közlöny“-t a miatt, hogy én jelzett cikkemben a honvéd rokkantak és özvegyek segélyezése ügyének gyors ellátását sür- gettem.

Tény, hogy csupán Kolozsvár város hatósága útján segélyezésre felajánlott honvéd rokkantak és özvegyek közül körülbelül 80-an nemcsak segé- lyezést, de választ sem kaptak 1870. octoberében beadott kérelmeikre maig, s e közben terjedt el hire annak, hogy a honvédségélyezés ügye 1872-re már befejeztetett, vagy is: a hátra levő 7 hó alatt mi sem fog történni azon rokkantak és özvegyek főségállítására, kik nemcsak az egyekek kegyeletére, de a haza halájjára is méltán számot tarthatnak.

Mit tesz ez igazságérzet által sugallt felszó- lalással szemben a „Kelet“?

Talán megcáfolja az általam felhozottakat? Talán ő is sürgeti a honvéd segélyezés ügyének fölvetését, gyors befejezését, elnyomrodott bajno- kaink és özvegyeik nyomorának enyhítését, hisz láthat ő is akár hányat, kik számandó állapotban sinlődvé koldulni járnak az 1849-szabadságharc diósőségének, gyümölcseinek kiáltó gunyára, míg másokat szegény bajtársaik filléradományai mente- nek meg az éhenhalástól.

Mind ezt a „Kelet“ nem teszi: nem cáfol, nem sürget, hanem cynicus hangon izgatással, szél- baliaskodással vádolja a „Kol. Közlöny“-t.

Ha valamely egyetemi tanszék kellene meg- kaparintni, s évégett egy hatalmas cipőtalpáról a port kellene lenyalnia, rohanva-rohanna, mert hát ez tisztesség, halasztást nem tűrő dolog; hanem, mi- dőn arról van szó, hogy azokat a nyomorult, el- aggott honvédeket (és özvegyeiket), kik egykor „életükkel fedezték a nemzet és haza legfőbb ja- vai“, legszentebb jogait, fennmaradását — 24 év mulva többé ne várakoztassuk arra a csekély segélyadományra, a mely talán inkább megilleti őket, mint a fő- és alkotásokat a dicséret, hivatal és borraló, — nő akkor azoknak azt mond- hatjuk, hadd várjanak, még nem tölt be a ne- gyedszázad!

Ilyen a „Kelet“ méltányossága, igazságérzete, kegyelele. Mégis azt meri mondani, hogy azok közé tartozik, kik „szabadságharcunk dicső em- lékét, híven, kegyelettel megőrizték szívökben“. Gyanúsító vádaskodásból álló cikkében, melylyel oly méltatlanul támadta meg a „Kol. Közlöny“-t, a honvédrokkantak melletti felszólalásáért — még csak egy szikráját sem találja fel a kegyeletnek; árulkodás, vádaskodás, ferdítés, hízgelés, csuszás- mászás ez a „Kelet“ cikkének essentiája. Mit tör-ődik ő az igazsággal, a mi dicső honvédeink rok- kantjainak özvegyeinek szomorú sorsával; csakhogy tetszedjék valamely kormányközegnek s palástol- hassa a mulasztást, vagy czélszerűtlen rendelkezést kész, nemcsak az igazságot — de a humanitást is megtagadni.

Szép szerep! Gyönyörködjete benne ma- gyar hazafiak! Mondjatok köszönetet volt honvédek! Bámuljátok e kegyeletet, ti még mindig váró és nyomorkodó honvédrokkantak és özvegyek! Lel- kesüljete e példátlan méltánylásán a hazafiai ér- demnek hazám fiatalága! Gyönyörködjete ti hir- lapvasók a napisajtó eme közegében, mely nyílt homlokmal igyekeznék (ha lehetne!) az igazságot véka alá rejtetni, a szabadszó-viszhangját elfojtani! A szabad sajtó munkása akarna lenni az ilyen is! Soha sem lesz, nem lehet!

Igen, de — így szól a „Kelet“ a „thema kényes“, „a lehető megtörtént“; a jelentékeny pénzalapból már részesültek azok a kik megér- demlék; tény, hogy „ma már kevesen vannak, kik még abból nem részesültek, s ezek nem „ké- pezik társadalmunk oly jelentékeny rétegét, hogy ügyöket az egész királyságot izgató kérdések so- rába felhuzcolni“ szükség lenne stb.

Ime hogyan nyilatkozik ez a „Kelet“: azok a felelősségre politizáló emberek, eszélyes politiku- sok — ime milyen tapintatos megoldást ajánl?

Ha valamely kérdés kényes, meg kell azt ol- dani, nem szabad azt elmérgesedni hagyni; így kellett volna tenni a honvédségélyezés ügyével is, nem szabad azt az év 7 hónapján át ad acta tenni; mert a hol a baj meg van ez maga izgat, és nem annak fölemlítése, mely arra utal: gyógyítsuk meg, hogy panaszra ok ne lehessen. Az eszélyes politiku- s a bajnak elejét szokta venni, s nem hagyja azt elmérgesedni, ezt nevezik azután tapintatos megoldásnak — és nem a mások szemébe por- hintést.

A „Kelet“ jobbnak látja azt mondani, a „le- hető megtörtént“, a többivel ne törődjünk; most korteskedni kell; az igazságot mellőzni, a kegye- letet lábbal taposni pártszempontból lehet, sőt kell. Az ő véleménye szerint, ha nem ezrek igazsága forog fenn, azt kár előhuzcolni; pedig a jogsére- lemre nézve mindegy: egyről van-e szó, vagy ezrek- ről, ez minden jogismerő, igazságszerető ember felfogása; azután, mint fennebb is érintem, csupán Kolozsvárról 70—80 vár vigaszt nyomorában. Nő de erre azt feleli a „Kelet“, hogy nem képezik társadalmunk eléggé jelentékeny rétegét.

Nagyon szemet szúrt a „Kelet“-nek az I. Sándor orosz czár idejéből cikkemben felhozott his- tóriai adat. Miért nem kísérli kimutatni annak valót- lanságát? Nem meri, nem tudja? Ismerje el tehát, hogy honvédek ügyében nem történt meg min- den lehető; ismerje el, hogy én ily adatokkal — vannak nekem ilyenek bővön — ha izgatni akar- nek, tudnék olyan formán is, hogy a „Kelet“ kegy- hajhászainak haja és bajusza ég föl meredne, bár- hogy simogatnák is azt.

Én jelzett cikkemmel a honvédségélye- zés ügyén akartam lendíteni, figyelmeztetem az illetőket, kétkedve az ügy állítólagos befejezésén; nem vádoltam tehát sem kormányt, sem nemzetet — ezt a „Kelet“ a szolgaság paroxismusában álmodhatta. Az igazat kimondani, a hibákra figyel- meztetni — ez szerintem a szabad sajtó hivatása; így fogta fel ezt a nagy Cavour is, midőn a „Kelet“-féle tollaknak ajtót mutatott; mit tesznek nálunk nem tudom, de hogy Cavour okosan cselek- vék, ezt minden szabadelvű polgár el kell hogy ismerje, a sajtó hivatásának tudatával bíró el sem tagadhatja: a ki az igazságot, az orvoslatra joga- sulva váró sérelmet nemzeti, pártja, kormánya, s ennek közegei előtt elpalástolni igyekszik, az ellen- félnek és ellenségnek szolgál, s önmagának s elv- barátainak és vermet, ha mindjárt babérlevelekkel is födné be azt.

A „Kol. Közl.“ eredeti távsürgönye.

Oláhfaluba jun. 15-én országgyűlési képviselővé Urvary Lajos egyhangulag megválasztott.

Legújabb táviratok.

Bécs, A birodalmi tanács 19-én befejezi ülésé- zését.

Zágráb, jun. 15. Az országgyűlést ma nyitotta meg Mihalovics érsek kormánybiztos. Korelőül Erdődy Mik- lós gr. szerepelt, jegyzőül két ellenzéki és két kormány- párti választott. A virilisek körülbelül teljes számmal jelen voltak s a még hiányzókat vártnak; a kormánypár- többségben van. — Strossmayer püspök tüntelen fogadtatott. — Közelebbi ülés kolden.

Fiume, jun. 15. Az új statum ma tétel között a megyei képviselő testület ünnepélyes ülsében, hol Zichy gr. kormányzó gyújtó hatású alkalmi beszédet tartott, melynek Fiume államjogi állására s a trón és a magyar nemzethez ragaszkodására vonatkozó helyei lelkesedés- sel fogadtattak. — A város és a kikötő ünnepélyesen fel- van lobogózza s a lakosság tüntelen fejezi ki ragasz- kodását Magyarországhoz.

Zágráb, jun. 15. A pártok ki akarnak bekülni. A mai országgyűlésen korálnók gr. Erdődy. — A négy- választott közül, kettő unionista.

A unionisták tegnapi ülés határozata szerint hajlan- dók a nemzetiekkel kibékülni, ma várják utóbbiaktól a választ.

Versailles, jun. 15. Poroszország elvieg belegye- zelt abba, hogy a terület odahagyása érdekében — a teljesített fizetések és garancia mérve szerint — tárgya- lások kezdessenek.

Nagysink, 1872-ki jun. 13-kán.

Nagysinkszék egyik követe, E. e hó 9-kén csekély számu közönség előtt számot adott a mult országgyűlés időszaka alatti működéséről.

Előrebocsátván, hogy ő nem szól a miveltebb osztály- hoz, mely ugys a hírlapok útján mindenről tudomással bír, — hanem a közpolgársághoz beszél: először is á- talános említést tett az országgyűlés által hozott törvé- nyekről s azután a nevezetesebbeket külön elősorolva megjegyzé, hogy bár mindegyik alkotott törvény hala- dásra mutat ugyan, — de — állítása szerint — a szász nemzetre nézve mindannyi nyomasztó.

Külállamokkal több kereskedelmi, s más törvények köttettek, de az országgyűlés, illelőleg a kormány vona- kodott, vagy épen nem akarta figyelembe venni, s ren- dezni az ő ügyeiket sat. sat.

Az után neki kezdett a Jeremiás siralmának, s oly keservesen elzokogta, hogy magam is szinte megköny- nyeztem, kivált azon passust, mely által a szász követek nehéz állását a többi magyar követekkel szembe ese- telte.

„Az országgyűlés nagyobb része magyar neme- sekből, gazdag magyarhoni mánásokból áll, kik a szász nemzet helyi körülményeivel nem ismeretesek, — s az erdélyiek is, ha a szász nemzet jogairól van szó, ámbár ők már valamennyire a helyi körülményeket ismerik, — vagy nem pártolják őket, vagy pedig magát a már létező törvényt is elferdítik, mint ezt a kir. itélőtábla elnöke a nyelvi törvényekkel tette.“

„Ő ezen ellenszenvet, ezen ellenséges indulatot, melyet a magyar követek minden adott alkalommal meg- mutattak, — egyebnek nem tulajdonítja, mint csakis egyedül annak, hogy a szászok 48-ban nem tartottak a magyarokkal, s ezek még maig sem tudják azt feledni.“

A tisztelt követ ur mondott még ilyesfélét is: ho- zattak még más törvények is, melyek a szász nemzetet nem érdeklik, de minthogy a szász viszonyokba mélyen bevágók, azokat mégis megemlíti.

Mondott még sok mindent, de ezekből csak azt le- hetett kivenni, hogy a szász nemzet igazságos óhajai meg nem hallgattnak, azaz: ők minden tekintetben háttérbe szorítottak, elnyomtatnak sat. sat.

Mi az előadást illeti, erről hallgatók, mert azt tudjuk, hogy mindenki nem bírhat oratori tehetséggel; azonban végezetül megjegyzem, hogy Nagysinkszék vá- lasztó-polgárai, ha más követ választásáról gondoskod- nának, nem ártana. B. M.

A délszláv kérdés. — Ristits és Egeriája.

Ristitsnek sok, nagyon sok pénz kell! Honnét veszi ő ezt? E kérdés egy jelentékeny lépéssel visz minket to- vább. Szerbiának mindenesetre van rendelkezési alapja és ez Ristitsnek külügyi minisztere — Matits által, ki egyszersmind az alap kezelője, szolgálatára áll. Azonban a rövid takaró nem messze ér el; azon alap épen nem elégséges arra, hogy mindazon agitatókhoz, melyeknél Ristits kezei vannak a játékban — a „nervus rerum go- renderum“-ot szolgáltassa. Ristitsnek egyértéke a horvát nationalistákkal és csehek nyílt vagy álcázott ösztöneivel, nemcsak ama 37,000 frtnak küldésétől keltezhető és nem is fog ezzel végződni. Hogy az „Ödör“-nak a horvátok közt ugyanazon feladatot kell betöltenie, mint a „Zas- tavá“-nak a szerbek közt — tudvalevő dolog. Továbbá — nem mondom épen tény, nehogy olosó demontiro ad- ják alkalmat — mindenesetre azonban több, mint min- dennapi fecsegés, hogy azon kérdésnél, ha vajjon a ki-

rály és császár legutóbbi alsóvidéki útjában szerb rész- ről üdvözöltessek-e, azon nyilatkozat volt döntő befolyás- sal, mely a legutolsó órában érkezett Diakovárról Belgrád- ba; Diakovárról tétellett Ristits figyelemessé, miszerint Mile- tits, lehetetlenné válnék, ha a szerbiai kormányzáság őt a császár üdvözlése által desauvalná — s erre az üd- vözlés elmarad. Ez azonban nemcsak a solidaritást Mile- tits és a horvátországi tanácsadó közt, nemcsak mindkettő- jüknek bizonyos függőségi viszonyát Ristits-től — mutat- ja, hanem egy nagyszerű összeesküvést fedez fel, mig Miletits és a horvát agitatorok a belgrádi vezető-hatalom- nak ügynökei gyanánt tűnnek fel.

Azonban Ristitsnek közvetlen viszonylatai az elé- gületlen délszlávokhoz nem érnek végett Urvidek és Zág- rábban. Olvassuk csak a „Jedinstvo“-t, mely minden- nap tízes nyelvel hirdeti a megsemmisítő hárczot a törö- kök ellen; melynek a legfőbb hálása van az elé- gületlenségnek minden — Montenegro, Dalmatia, Bosnia és Herzegovinából érkező legkisebb hangja iránt is, mely felszaggatja a legrégebb sebeket és azokba — csakis forró olajat önteni és más eszközt nem, mint az összes dél- szlávok összeműködése által való önségélyt (udja ajánlani — ha csak a „Jedinstvo“ olvasására szorítokunk is, azt kell mondanunk, miszerint Ristits ezzel nehez munkát vállalt magára, és hogy ez neki sok pénzébe kerül. Mindazon utak, melyeken az elégületlenek testvérülés végett találkoznak; Belgrádon keresztül, — mindez uta- kat egyengetni, jó karban kell tartani; erre pedig a szerb rendelkezési alap nem elégséges.

Ha tehát Ristits a szükséges pénzt nem találja fel a szerb pénztárakban, honnét veszi azt? Vegyük — hogy azzal, amit most mondandok, a conjecturák terére lépek — így legalább kikerüljük a semmitmondó recla- mátiákat. Nemcsak a pénz — legalább nagyrészt nem szerb pénz — hanem azon célok, melyekre ezzel Ris- tits dolgozik, nem szerb célok; de nem is dynastikusok. Feltéve, hogy a nagy szabadságharc, melynek egyide- jűleg kellene Törökország és Ausztria-Magyarország el- len vivatnia — sikerülne, Szerbia sem mint monarchia, sem mint köztársaság nem volna képes azon szétágazó elemeket, melyek a rombolás művere egyesültek, a foer- deratio csekélyebb értékű alakjában sem — hosszabb időre összetartani. Mindenekelőt a fiatal Milánnak kel- lene tért engednie, vagy elféltetni láb alól, hogy az ac- tió csak megkezdethessék is. Azután pedig Miletits párt- hívei, a vakdühű republikánusok, és egyszersmind a ra- jongásig türelmetlen „ó-hítűek“ és a ravasz Strossma- yer, kiről még mindig nem lehet tudni, ha vajjon a je- zsuitákat, vagy pedig nem-katholikus szláv testvéreit tartja-e bolondokká; — a Milan Kujonesicok Belgrád- ban, kik egy szláv Párisról a Duna mellett, és a pascha- líkoknak francziából szerbre áttett helytartói gazdálko- dásáról álmodoznak, s kik az eddigiektől csak annyiban különbözöznének, miszerint a szerbek lépésének az Os- manlik helyére; — a horvát Makanecek, Posilovicok és társaik, kik nemcsak az egész Quarnerora, hanem Triest és a fél adriai tengere a melléktartományokkal együtt áhitóznak, hogy egy kis szép, az ő uralmuk alá kerit- tendő államot kerekítsenek ki magoknak; — a czerna- gorák, kik tényleg a megélésre nagyon kevéssel, a meg- halásra sokkal bírnak, kikül a hagyományos ellensé- geskedés a törökök ellen és az éhség ép oly nagy szere- pet játszik, mint a rokonszenv szláv testvéreik iránt, és kik a szerbeket véres fejekkel küldenek haza, ha ezek jutalomul az adott segélyért, fölönt vagy beavatkozási jogot követelnének; — az okosan számító dalmátok, kikre nézve az egész délszláv mozgalom, csak életmód- jukat illelőleg és annyiban bír értékkel, a mennyiben a melléktartományok természeti kincseit kezeik közé ját- szá, és kik minden gyűlésnek akár Belgrád-, akár Zág- rábban szemébe nevetőnek, ha Dalmatiát is kö- telező törvényeket hoznának oly dolgok felett, melyekhez nem értenek, és melyek utójára is csak Dalmatiát ér- deklük; — végül a melléktartományok azon népessége, mely a török uralom alatt csakugyan igen kellemetlenül érzi magát, mely azonban — részben mohamedán, rész- ben katolikus lévén, a szerb popáknak gyámokása alól ép úgy, mint a török járom alól szabadulni akar — mindezen elemek volnának Szerbia által egy kalap alá hozandók és az alatt meg is tartandók? Badarság!

Ristits, ha csak a vezérléssel szemben magasabb megha- gyás és teljhatalom által nem tudja magát igazolni, a külön-váló törekvéseket és nagyra-vágásokat, még az annyira prédikált önségély czéljára sem leand képes egyesíteni.

Ha tehát nem szerb pénz, nem szerb érdek és nem szerb hatalom, a mi az egész messzeelterjedt és egyö- tetlenül vezetett mozgalom mögött rejlik, az izgatás mégis Ristits által Belgrádból tartatik folyamában: kinek a pénze, érdeke és hatalma van itt akkor a játékban? Min- den körülmény orosz befolyásra mutat, melynek termé- szetes képviselőjéül Schischkin töcosul tűnik ki. Tény az, miszerint Ristits Konstantinápolyban tartózkodásakor Ignatieffnek különös jóakarattal vitta ki magának; tény az, miszerint Ristitsnek kedvezőlen magatartása, to- vábbá közlönyci és ügynökeinek kihívó viselete, tüntető módorban épen a livadiai ut óta vette kezdetét; tény az,

hogy Schischkin és Ristits közt bizalmas viszony van; — ahhoz meg azután semmi kétség nem fér, miszerint Oroszország a szóban levő üzlethez a tőkét képes szolgáltatni. Mennyire áll ez azonban érdekében? Hogy Oroszország nem tagadja meg magától azt, miszerint minden kínálkozó alkalommal, mint jóindulatú (1) szomszédhoz illik, ellenünk intriguáljon és igazságot, az magától értetődik — de ez csak mellékes dolog.

Fontosabb és határozóbb egy másik momentum. A magot, a kedélyek felizgatására Ausztria-Magyarországban nem Oroszország vette el. Az illirismus és a szerbek önállósága Vojvodina alakjában — cs. kir. szabaddalmazott osztrák találmányok és a délszláv eszme, bár kívülről importálva, az összes monarchia déli részeiben a magas és legmagasb hatóságok oltalma alatt nevelkedett és midőn lábra állott, áthatott a Duna, Száva és Kulpán. Az igazság, mely az összes államterületből indul ki, nem kevésbé járult azon mozgalom erősödéséhez és kifejlődéséhez, mely oly hatalmas viszhatást gyakorol a szerbek és horvátokra. Elképzelhetjük, miszerint az orosz államférfiak nem kevésbé épültek, midőn észrevették, miszerint az elhíntett mag mélyebb gyökereket vert, mint feltételezte volt; a nagy orosz eszme vívóinak a panszlavismus, a délszlavismus és bármiként nevezessék is a szláv törzsek elérendő egyesülése, ha nem is épen túska a szemekben, legjobb esetben is csak oly szövetségeik, kik esetleg alkalmatlanok, vagy veszélyesekké is válhatnak. Mit használnak azonban ez egy oly mozgalommal szemben, mely ha az orosz sas szárnyai alatt emelkedett is egy bizonyos nagyságra, újabb időben mégis egészen függetlenül az orosz befolyástól, oly terjedést és oly intenzitást vett, hogy nem lehet többé — mulékony és jelentéktelen jelenség gyanánt kevésebbé venni.

A nemzetiség elvnek nagyszerű eredményei Német- és Olaszországban, a délszláv eszme iránt rajongók fejeit egészen elbolondították, és ez eszme mellett terjedőkörű propagandát csináltak; Szerbiában azonban büszkén kérdik, ha vajon az ország nem bírja-e magában az anyagot, hogy ha nem is egy szláv Poroszországgá, legalább egy szláv Piemonttá válhassék. A dolog ilyen állása mellett Oroszország, akár miként gondolkozzék is az egész mozgalom életrevalóságáról — igen fontos saját érdekét veszélyeztetné, ha a mozgalmat ignorálni vagy annak ellenszegülni akarna. Ellenkezőleg saját érdekét csak úgy óvhatja meg, ha a mozgalomnak vezetőit saját kezébe veszi, megmenti ezáltal saját praestige-t, és még nyitva hagyja a lehetőséget is ott, ha az idő és a körülménynek kedvezőek lesznek — azon mederbe terelhetni, melyben egyedül az érhet oly jövőt, mely a nagy orosz eszmével összeegyeztethető. Egy orosz secundogenitura által, mely Belgrádban uralkodnék, meg lehetne alkotni a jegezedési pontot az egyes délszláv törzsek szétálgazó törekvéseire nézve; a nélkül, hogy ezek egyesülése a nagy orosz eszme negatívóját zárna magában. E secundo-genitura mindenesetre csak a jövő kérdése; de Belgrádban már most nem idegen. Már azon skupchtina idejében, melyen Blasnavaec a fiatal Milánt fejedelmévé kiáltotta ki, az orosz secundo-genitura trónra-emelésének a szerbek közt élénk pártolói voltak, csak is Blasnavaec erélyének sikerült azt háttérbe nyomni, de az újvidéki napokban ez eszme azóta sok előszeretettel szellőztetik és apítatik. Ha vajon Schischkin a részletes kivitelnél kiszabott utasításokat vagy csak saját öszönét követi-e, annál kevésbé szükséges fejtegetnünk,

mivel itt ugyanis csak conjucturával van dolgunk. Minden egyes olvasónak saját belátásától függ, az elmondottakat hihetetleneknek, valószínűeknek — valóknak is tartani.

„Alföld.”

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, június 17. 1872.

— **Képviselőválasztások eredménye:** deák-párti 7, balközépi 0, szébbeli 0, nemzetiségi 0.

— **Tisza miniszter 15-én délbe Udvarhelyre érkezett. Ünneppélyesen fogadtatt. Dániel főkirálybírónál diszebed volt; délután tovább Csikszeredába utazott.**

— **Király ő Felseje és Vilmos császár találkozásá** csakugyan megvalósult, és pedig király ő felseje fogja a berlini udvart meglátogatni a berlini nagy őszi gyakorlatok alkalmával.

— **Ő császári és Apostoli királyi Felseje,** a magyar királyi miniszterelnöknek a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg tett előterjesztése folytán, f. hó 9-ről keltezett legfelsőbb kéziratával báró Scudier Antal altábornagyot, a XXIII-ik számú gyalog hadesapattal parancsnokát és temesvári katonai parancsnokot, a bánati katonai határőrvidék és a titeli zászlóalj polgárosításának keresztülvételére cs. és kir. biztossá legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

— **Király ő Felseje látogatása Berlinben** a viszontlátogatás jellegével bír a német császár ischli és salzburgi látogatásáért. Politikai jelentőségét szintén nem lehet tagadni. A királyt gr. Andrássy Gyula és az utrakodóház egyik tagja fogja kísérni. Ő felseje 8 napig fog Berlinben tartózkodni.

— **Pozsonyban,** az első kerületben Szláv miniszter 967 szavazattal Jókai 432 szavazata ellenében; a második kerületben gr. Lónyay miniszterelnök 722 szavazattal Horn 463 szavazata ellenében győzött.

— **A honvédségnek tüzérségi és műszaki csapatokkal való ellátása tárgyában** — mint a legmiheltesebb kuforrásból értesülünk, az előleges felterjesztés ő felsejéhez a napokban fog felküldetni.

— **A közös aktívák,** melyek fölött a kiegyezési törvény megkötése óta folyton új meg új, mindig eredménytelen alkudozások folynak a magyar és az osztrák kormányok közt, bécsi hírek szerint e napokban ismét szőnyegre kerültek gr. Lónyay és Kerkápoly Bécsben mulatása alkalmából; de ugyanezen tudósítások szerint úgy mint eddig, most sem jött létre megegyezés, miután a két kormány nem tud oly megosztási arányt találni, melybe mindketten belenyugodnának. Hogy a magyar pénzügyminiszter nem engedhet, azt nagyon természetesen fogja mindenki találni, a ki meggondolja, hogy ezen mintegy 20 millió ftrra rugó közös aktívák a kiegyezés előtt kötött és így Magyarországot is terhelő államkötelezők maradványaihoz származnak s ennek dacára az osztrák kormány megosztási aránykép a 70/30 százalékot sem akarja elfogadni.

— **Magyar kereskedelmi törvény.** Az ország kereskedelmi körének egy rég nyilvánított óhajlása a megvalósulás küszöbén áll; ugyanis Szláv József kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy a kereskedelmi törvény a legközelebbi országgyűlésnek első ülészakájában előterjesztessék. E végre megbizta dr. Apáthy István urat, a váltó- és kereskedelmi jog egyetemi tanárát a törvénykönyv tervezetének kidolgozásával, egyúttal azon

óhaját nyilvánítván, hogy a munkát jövő év márczius havára elkészítettessék. Mint a miniszter megbízó-levelében írja, alapul a német kereskedelmi törvénykönyv szolgálend, — de a munkát korántsem lesz egyszerű receptió, hanem tekintettel lesz egy a magyar jogászgyűlések, mint a kereskedelmi kamarák, s a mult évben Pesten tartott enquete nyilatkozmányaira, a tudomány újabb vívmányaira, végre a hazai specialis jogviszonyokra, s a szükségletekre, a magyar törvényhozás egyéb alkotásaira.

— **A vaskapu kérdése** el van döntve, és pedig reánk nézve kedvezőleg. — A munkálatokban a nagy költség miatt Szerbia és Románia nem kívánnak részt venni, s megelégednek azon joggal, hogy hajóik a reudes vámszabályzatot fizetve a vésendő csatornán szabadon közlekedhessenek. Természetes, hogy nem venék részt a kiadásokban, a jövedelemben sem osztoznak és a kereskedésbe is be nem folynak. A munkálatokat vezeti az osztrák-magyar monarchia, a költséget pedig fedezik Ausztria, Magyarország és Törökország. A költség aránya a folyam hossza szerint osztatik szét, úgy, hogy Ausztria Passautól Devényig, Magyarország innét Orsováig, Törökország Orsovától a tengerig, a parti mértföldök hosszának hányadában fizetik az építési költségeket és huzzák a jövedelmet. A rendőrséget a csatorna fölött az osztrák-magyar monarchia gyakorolja.

— **A „Hilaria”** daleylet zártkörű daleylyt rendez jun. 22-én a Nemés-kertben.

— **Miksa, a szerencsétlen** végett ért mexikói császár Trieszben felállítandó emléksobrának tervezete már kész s hü fényképben e hó 13-án mutatták azt be ő felsejének, ki helyesléssel fogadta. A szobor Dreznában készül, s már hozzákezdtek.

— **Új szerkezetű hátultöltő.** Egy esztergomi puskaműves, egy általa szerkesztett kettős hátultöltőt küldött fel próba végett a bécsi fegyvergyárba, mely egy perc alatt 40 lövést képes adni, és szakférfiak és vadászok között nagy feltűnést okoz.

— **Belgrádban** rosszul mennek a dolgok, mióta a muszka a regenseket magának megnyerte. Az egyenlenséget még inkább tüzelte Oreskovics röpirata, mely nem rég jelent meg, s mely Szerbiának főállása biztosításául a muszka supremáciát mint egyedüli eszközt ajánlja. A regensek, kiknek Oreskovics szolgálatában áll, egy szóval sem merték a fejedelem előtt roszalni a röpirat irányát, a mint az ifjú Milán — ki élénk érdekel bír a politikához — annyira boszankodott, hogy miután átvastta a röpiratot, a könyvet szenvedélyesen a földhöz csapta. A fiatal fejedelem e tette is eléggé kárhajtja a regensek orosz politikáját, mely egyenesen Szerbia s az Obrenovics dynastia főállása ellen irányul. Belgrádban azt hiszik, hogy Milán nagykorúságra jutván nem fogja megtartani a mostani kormányférfiakat minisztereknek.

— **Tóth Ágoston** honvédezedes és helyszínráji osztály igazgatója, ki dombor-földképei által közfigyelmet kellett, Londonból a királyi geographiai társulattól a következő levelet vette: „Uram! Értesemre esett, hogy dombor-földképei az antwerpeni geographiai congressus által érdemmel kitüntetve lettek, és hogy azok Párisban a geographiai társulaton D'Avesac által díszrettel fölműltettek. Társulatunk jelenleg arra törekedik, hogy földkép gyűjteményét lehetőleg kiegészítse, miért is szívesen vennem, ha földképeitől részletesebb értesítést nyerhetnék, egy szintén megtudhatnám, hogy hol és mi

képpen lehet azoknak birtokába jutni. A földkép-bizottmány nevében kiváló tisztelettel maradok Keit Johnston. U. i.: Ön részéről nagy szíveségnek venném, ha a topographiai hivatal által közzé tett munkálatok jegyzékét velem közölné.” — Eme, a magyar tudományt és képességet mindenesetre megisztelő levél előlvasása után önkénytelenül azon kérdés tolu elélek: miért nem lehet e domborműveket nekünk is ithon látni, és nincs-e kilátás, hogy azok közzétételének és napvilágot lássanak?

— **Szám 6042—1872.** Az erdélyi földterhementesítési kötvényeknek az 1872-ik év első felére meghatározott kisorsolása folyó évi június hó 30-án délután kilenc órákor az országházban a feloszott kir. főkörmányszék által használt tanácssteremben nyilvánosan fog megtartani. Mi is ezennel közhírré tétetik. Az erdélyi földterhementesítési pénzalap magyar királyi igazgatóságtól. Kolozsvárt, 1872. június hó 15-én. Gróf Péchy.

— **Földalatti vasutak Bécsben.** Bergmüller a bécsi építész, többek társaságában, egy kérvényt nyújtott be az osztrák kereskedelmi miniszteriumhoz, melyben földalatti vasutálózat előmunkálataira kér engedélyt. E vasut, Bécs minden nevezetesebb helyeit összekötésbe hozná egymással, s építése úgy terveztek, hogy az által az épületek, csatornák, víz- és gázvezetés semminemű sérülést, vagy megzavarástal nem szenvednének.

— **Livingstone hollétéről** a londoni földrajzi társulat elnöke azon távirati tudósítást vette a nagy utazó felkeresésére kiküldött expedíció egyik tagjától Dawson hadnagytól, hogy nyomára jöttek Livingstone-nak, sőt azt is tudják, hogy a Nil folyam kutorrását csalhatatlan sikerült megállapítani. Kirek utazó továbbá azon tudósítást küldötte, hogy Livingstone teljes épségben Uaya nyembebe érkezett.

— **Szerencsés véletlen.** Egy ügyvéd minap a pesti lánchídon ment keresztül. Egyszer zsebéhez nyul, elsőpad, s hátrahanyatlak, majd összeszedve magát kilép a hid korlátjára, hogy a Duna hajjai közé vesze magát. Egy ott haladó honvédtiszt és neje megakadályozták szándékában, kiknek a kérdezgetésekre azt feleli, hogy nagy összeg pénz tloptak el zsebéből, ezért akart öngyilkos lenni. Megmentői vigasztalják, bérkocsit hoztatnak s vele a szállodájába mennek. A szobába lépve örömkilátás tör ki az ügyvéd ajkain: pénzosomaga az asztalon hever, s helyette egy ahhoz hasonló nagyságu esomaggott tett zsebébe, s azt loptak el tőle.

Felelős szerkesztő: Sándor János.

NYILTTÉR.

[22—40]

Titkos betegségeket és tehetetlenséget (elgyengült férfierőt)

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker
biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebész tudor, szülész és szemész.

Rendel naponként: délelőtt 11 óratól 1-ig
és délután 3 óratól 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádor utcza 13. szám,
1-ső emelet 14. sz.

Díjjal ellátott levelekre azonnal választ adatik.

A Liebig-féle Kumys-kivonatot,
melyet a bécsi gyógytani hatóság gyógy-szerül elismert s a krakói tudományos társulat különösen ajánl.
az orvosi tanácsok meggyőző eleménye szerint, első rangú llokt a tudóvász ellen eddig ismeret és kasznalt minden szer közt. Gyorsan és hatósan gyógyít: **tüdővész** (még látt állapotban is), **gumót** (Jélt), **verköpés**, **aszkoris laz**, **lelegrészény**, **gyomor**, **bél- és legőd-hurutot**, **Anaemiát** (vérszegénység) tartós helyeslést, **Chlorosiát** (sápkór), **maliszkorulást**, **aszokót**, **hátgerincz-sorvadást**, **méh-gőrcsőt** és **ideggyengeséget**.
Egy üveg ára f. hó 6. Legtöbb 4 üveget tartó ládákban és azon felül hármekkorra mennyiséget váltóké megkúrd.

A Kumys-intézet kóráktára
Bécs, Mariahilferstrasse 36, Bern (Ifj. Friedl N.)
N. B. Betegék, a kiből minden használt szer sikerében maradt, tegyenek bizalmat egy utolsó kísérletet a Liebig-féle kivonattal.

Egy kísérlet nem árthat!
gondolám, midőn oly gyakran olvasom a mennyiség tanítanár

Orlicé R. hez
Berlin, Wilhelmstrasse 5.
intézet hányalkozókat, s a melyek szerint csak ismert egyének nyertek telemes **ternókat**.
A kapott játéktulajdonosokkal játszó 3 c sorozatú ambó-ternót, s márt a negyedik húzásban nyertem

Egy ternót!!
Ennyit az igazság érdekében.
Brünn.
H. Rudolf,
nyuzalm. és k. lovaszszázados.

Wiener Commissions-Bank
VALTOIRODAVA
Kohmarok, 4-ik szám.

vétel-jegyeket
az albb lejegyzett sorjegy-csoportokra, s ez összeállítások már azert is a legelőnyösebbek közé számíthatnak, mert minden ly vejeljegy tulajdonosának alkalom van adva, minden f- és mellékvegyeményt egyedül megvételni s ezen kívül
aranyban 30 frank és bankjegyben 10 forint kamattal részlehetni.

A. csoport. (Evenként 16 húzás.) Havi 10 forint részlehetés. — Az utolsó részlet lejelzése után minden részvevő hétéves 4 sorjegyvet kap.
Egy 5%-os 1860-ki 100 forintos államsorsjegyvet. Fővegyemény 300,000 ft s a sorozatos sorjegy 400 ftal visszaválthatik.
Egy 3%-os török osztrák 400 frankos állam-aranyban. Fővegyemény 600,000 frank. Valóságos aranyban. Fővegyemény 300,000 frank.
Egy hrczeg braunschweigi 20 talleros sorjegyvet. Fővegyemény 80,000 taller minden levomás nélkül.
Egy innsbrucki (tyol) sorjegyvet. Fővegyemény 30,000 forint.
B. csoport. (Evenként 13 húzás.) Havi 6 forint részlehetés. — Az utolsó részlet lejelzése után minden részvevő hétéves 3 sorjegyvet kap.
Egy 3%-os török osztrák 400 frankos állam-aranyban. Fővegyemény 600,000 frank. Valóságos aranyban. Fővegyemény 300,000 frank.
Egy hrczeg braunschweigi 20 talleros sorjegyvet. Fővegyemény 80,000 taller minden levomás nélkül.
Egy szász-melingtoni sorjegyvet. Fővegyemény 45,000. 15,000 ft delnémet ért.

Videki megrendelések pontosan és időre megkötés nélkül. Nyereményajánlatok a huzások után barmenészen. Nyeny külföldre meg 30—30 (434)

ROBEY és TÁRSA

(Limited)

Pest, üllői út 1. szám alatt,

ajánlják a közelgő idényre **szabadalmazott vaskeretű eséplőgépeiket és gőzmozdonyokat, lojárgányos eséplőgépeiket, vetőgépeiket, úgyszintén javított álló felnyomatu gőzgépek Field-féle esővekkel.**

Újabb gépeink általános elismert munkaképességek felment bennünket minden feldicsérestől, mert a tények felelnek meg, és csak arra kérjük a t. gazdaközönséget, gőzcséplőkre szóló megrendeléseiket mihamarabb kezeinkhez juttatni, mert már is kivételesen sok ebbeli rendelmény tétett nálunk.

(400) 24—24

Robey and Company Limited, Pest, üllői út 1. sz.

